

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-G?axar Awla)

20 ta' Marzu 2014 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Sitt Direttiva tal-VAT — E?enzjonijiet — Tran?azzjonijiet li jikkon?ernaw il-bejg? ta' titoli u li jinvolvu t-trasferiment tal-proprjetà ta' proprjetajiet immobbli — Issu?ettar g?al taxxa indiretta separata mill-VAT — Artikoli 49 TFUE u 63 TFUE — Sitwazzjoni purament interna”

Fil-Kaw?a C?139/12,

li g?andha b?ala su?ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Supremo (Spanja), permezz ta' de?i?joni tad-9 ta' Frar 2012, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fid-19 ta' Marzu 2012, fil-pro?edura

Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona

vs

Generalidad de Cataluña,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-G?axar Awla),

komposta minn E. Juhász, President tal-Awla, A. Rosas (Relatur) u C. Vajda, Im?allfin,

Avukat ?enerali: M. Wathelet,

Re?istratur: V. Tourrès, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-12 ta' ?unju 2013,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, minn C. Gómez Barrero, J. Buendía Sierra u E. Zamarriego Santiago, avukati,
- g?all-Generalidad de Cataluña, minn N. París, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Spanjol, minn N. Díaz Abad, b?ala a?ent,
- g?all-Gvern Finlandi?, minn J. Heliskoski, b?ala a?ent,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios, b?ala a?ent,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d)

tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d^gul mill-bejg^g – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miġjud: ba^gi uniformi ta' stima (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta' Diċembru 1991 (l-U Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 160, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva") kif ukoll l-Artikoli 49 TFUE u 63 TFUE.

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw^ga bejn il-Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (iktar 'il quddiem il-"Caixa") u l-Generalidad de Cataluña, dwar talba g^gal rimbors ta' taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali u l-atti legali dokumentati (iktar 'il quddiem it-"taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali").

Il-kuntest iuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Ta^gt it-Titolu V tas-Sitt Direttiva, intitolat "Operazzjonijiet [Tran^gazzjonijiet] taxxabbli", l-Artikolu 5 ta' din tal-a^gar jipprovdi:

"1. 'Provvista ta' o^gg^getti' tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà korporali.

[...]

3. Stati Membri jistg^gu iqisu dawn l-affarijiet li j^gejjin b^gala proprjetà korporali:

[...]

(?) ish^gma jew interessi ekwivalenti g^gall-ish^gma li jag^gtu lit-titolari tag^ghom drittijiet *de jure* jew *de facto* ta' sid jew pussess fuq il-proprjetà immobbli jew parti minnha."

4 Ta^gt it-Titolu X ta' din id-direttiva, intitolat "E^genzjonijiet", l-Artikolu 13 ta' din tal-a^gar, intitolat "E^genzjonijiet fit-territorju tal-pajji^g", jinkludi l-Partijiet A ("E^genzjonijiet g^gal j^gertu attivitajiet fl-interess pubbliku"), B ("E^genzjonijiet o^grajn") u ? ("G^ga^gliet").

5 Skont l-Artikolu 13B tal-imsemmija direttiva:

"Ming^gajr pre^gudizzju g^gal disposizzjonijiet o^gra tal-Komunità, l-Istati Membri g^gandhom je^gentaw li j^gej ta^gt il-kondizzjonijiet li huma g^gandhom jistabilixxu g^gall-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u j^gara ta' l-e^genzjonijiet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e^genzjoni possibbli, evitar u abbu^g:

[...]

(d) it-transazzjonijiet li j^gejjin:

[...]

5. transazzjonijiet, inklu^gi negozjar, esklu^g l-immani^gjar u l-^ga^gna assicurata, fl-ish^gma, interessi f^gkumpanniji jew asso^gjazzjonijiet, debentures u sigurtajiet [titoli] o^grajn, esklu^gi:

- dokumenti li jistabilixxu titolu g^gall-o^gg^getti,
- id-drittijiet jew sigurtajiet msemmija fl-Artikolu 5(3);

[...]

(g) il-provvista ta' bini jew partijiet minnhom, u ta' l-art li fuqha huma qiegħdin, kif deskritti fl-Artikolu 4(3)(a);

(h) il-provvista ta' art li għada ma nbniex għajr art tal-bini kif deskritta fl-Artikolu 4(3)(b)."

6 L-Artikolu 4(3)(a) u (b) tal-istess direttiva jagħmel riferiment rispettivament għal "il-provvista ta' immobbli jew parti minn immobbli qabel l-ewwel okkupazzjoni u ta' l-art li jkunu fuqha" u għal "il-provvista ta' art għall-bini".

7 L-Artikolu 13C tas-Sitt Direttiva jipprovdi:

"L-Istati Membri jistgħu iħallu lil min iħallas t-taxxa dritt għal għa?la għal tassazzjoni f'ka?ijiet ta':

[...]

(b) it-transazzjonijiet koperti f'B (d) (g) u (h) fuq.

L-Istati Membri jistgħu jirristrin?u l-iskop ta' dan id-dritt u għandhom jiffissaw id-dettalji ta' l-u?u tiegħu."

8 L-Artikolu 28(3) ta' din id-direttiva jipprovdi:

"Matul il-perjodu transizzjonali riferut fil-paragrafu 4, l-Istati Membri jistgħu:

[...]

(b) ikomplu jeħentaw l-attivitajiet stabbiliti fl-Anness F ta't kondizzjonijiet eħistenti fl-Istat Membru konħernat;

[...]"

9 L-Anness F tal-imsemmija direttiva, intitolat "Transazzjonijiet msemmija fl-Artiklu 28(3)(b)", isemmi, fil-punt 16 tiegħu, "Provvisti ta' dawk il-bini u l-art deskritti fl-Artikolu 4(3)".

10 L-Artikolu 33(1) ta' l-istess direttiva jipprovdi:

"Mingħajr preħudizzju għal dispoħizzjonijiet oħrajn tal-Komunità, b'mod partikolari dawk stabbiliti fid-dispoħizzjonijiet fis-seħħ li għandhom xħjaqsmu ma' l-arranħementi ħenerali għa?-ħamma, ħaqliq u ssorveljar ta' prodotti suħħetti għal dazju, din id-Direttiva ma ħħommx Stat Membru milli jħalli jew idaħħal taxxi fuq kuntratti ta' assigurazzjoni, taxxi fuq imħatri u logħob, dazji ta' sisa, bolol u iktar ħenerali, kull taxxa, dazju jew spejje? li ma jistgħux ikunu kkaratterizzati bħala taxxi fuq turnover sakemm dawk it-taxxi, dazji jew spejje?, f'negozju bejn Stati Membri ma jdaħħlux formalitajiet li għandhom xħjaqsmu malqsim ta' fruntieri."

Id-dritt Spanjol

Il-leħilazzjoni dwar it-taxxa fuq il-valur miħjud

11 L-Artikolu 8 tal-Liħi 30/1985 dwar it-taxxa fuq il-valur miħjud (Ley 30/1985 del Impuesto sobre el Valor Aħadido), tat-2 ta' Awwissu 1985 (BOE Nru 190, tad-9 ta' Awwissu 1985, p. 25214, jipprovdi:

“Huma e?enti mit-taxxa fuq il-valur mi?jud [(iktar 'il quddiem il-‘VAT’)]:

[...]

18. It-tran?azzjonijiet finanzjarji li ?ejjin, tkun min tkun il-persuna jew l-entità li twettaqhom:

[...]

g) is-servizzi u t-tran?azzjonijiet, esklu? l-immani??jar u l-?a?na assicurata, fl-ishma, interessi f’kumpanniji, debentures u titoli o?rajn, li ma humiex elenkati fis-subparagrafi pre?edenti tal-punt 18, bl-esklu?joni ta’:

(a) dokumenti li jistabbilixxu titolu g?all-o??etti;

(b) dokumenti li jistabbilixxu titolu li l-pussess tag?hom ji?gura fid-dritt u fil-fatt il-proprjetà, l-u?u jew l-u?ufrutt esklu?iv ta’ proprjetà immobbli.

[...]”

12 Il-punt 18(k) tal-Artikolu 13(1) tad-Digriet Irjali 2028/1985 li japprova r-Regolament dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Real Decreto 2028/1985 por el que se aprueba el Reglamento del Impuesto sobre el Valor Añadido), tat-30 ta’ Ottubru 1985 (BOE Nru 261, tal-31 ta’ Ottubru 1985, p. 34469), jirriprodu?i t-termini msemmija hawn fuq tal-Artikolu 8 tal-Li?i 30/1985, u j?id mag?hom id-dispo?izzjonijiet li ?ejjin:

“L-ishma jew l-interessi f’kumpanniji jew f’entitajiet o?ra ma jid?lux f’din il-kategorija.

[...]”

13 Il-punt 18(k) tal-Artikolu 20(1) tal-Li?i 37/1992 dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Ley 37/1992 del Impuesto sobre el Valor Añadido), tat-28 ta’ Di?embru 1992 (BOE Nru 312, tad-29 ta’ Di?embru 1992, p. 44247), g?andu kontenut identiku g?al dak tal-estratt imsemmi hawn fuq tad-Digriet Irjali 2028/1985.

Il-le?i?lazzjoni dwar is-suq tat-titoli

14 Il-Li?i 24/1988 dwar is-suq tat-titoli (Ley 24/1988 del Mercado de Valores), tat-28 ta’ Lulju 1988 (BOE Nru 181, tad-29 ta’ Lulju 1988, p. 23405), kif emendata bil-Li?i 18/91 dwar it-taxxa fuq id-d?ul ta’ persuni fi?i?i (Ley 18/1991 del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas), tas-6 ta’ ?unju 1991 (BOE Nru 136, tas-7 ta’ ?unju 1991, p. 18665, iktar 'il quddiem il-“Li?i dwar is-suq tat-titoli”), tipprovdi fl-Artikolu 108 tag?ha:

“1. It-trasferiment ta’ titoli ammessi jew le f’suq sekondarju uffijali huwa e?enti mit-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali u l-atti legali dokumentati u tal-[VAT].

2. B’deroga mid-dispo?izzjonijiet tal-paragrafu 1, huma su??etti g?at-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali u l-atti legali b?ala ‘trasferimenti patrimonjali bi ?las’:

1. It-trasferimenti mwettqa fis-suq sekondarju, kif ukoll l-akkwisti mwettqa fis-suq primarju wara l-e?er?izzju ta’ drittijiet ta’ sottoskrizzjoni preferenzjali u d-dritt li jinbidlu obbligi f’azzjonijiet, ta’ titoli li jirrappre?entaw porzjon mill-kapital azzjonarju jew mill-patrimonju ta’ kumpanniji, ta’ fondi, ta’ asso?jazzjonijiet jew ta’ entitajiet o?ra li tal-inqas 50 % tal-attiv tag?hom huwa kkostitwit minn proprjetajiet immobbli li jinsabu fit-territorju nazzjonali, bil-kundizzjoni li, wara tali trasferiment jew akkwist, l-akkwistent jikseb il-proprjetà s?i?a ta’ dan il-patrimonju jew, tal-inqas, po?izzjoni li

tippermettilu je?er?ita l-kontroll fuq dawn l-entitajiet.

F'dak li jikkon?erna l-kumpanniji kummer?jali, l-imsemmi kontroll huwa kkunsidrat li huwa miksub meta jin?amm direttament jew indirettament sehem og?la minn 50 % tal-kapital azzjonarju.

G?all-finijiet tal-kalkolu tal-50 % tal-attiv ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli, ma jitti?dux inkunsiderazzjoni l-proprjetajiet immobbli, bl-e??ezzjoni tal-artijiet u artijiet g?all-bini, li jag?mlu parti mill-attiv operattiv tal-kumpanniji li l-g?anijiet tag?hom jikkonsistu esklu?ivament f'attivitajiet kummer?ali ta' bini jew ta' ?vilupp ta' proprjetà immobbli.

2. It-trasferimenti ta' azzjonijiet jew ta' ishma r?evuti b?ala korrispettiv g?all-kontribuzzjonijiet ta' proprjetajiet immobbli li jse??u fl-okka?joni tal-kostituzzjoni ta' kumpanniji jew ta?-?ieda tal-kapital azzjonarju tag?hom, bil-kundizzjoni li tkun g?addiet inqas minn sena bejn id-data tal-kontribuzzjoni u dik tat-trasferiment.

Fil-ka?ijiet imsemmija iktar 'il fuq, g?andha ti?i applikata r-rata applikabbli g?at-trasferimenti ta' proprjetajiet immobbli bi ?las fuq il-valur tal-proprjetajiet inkwistjoni li hija kkalkolata skont ir-regoli li jinsabu fid-dispo?izzjonijiet fis-se?? dwar it-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali u l-atti legali dokumentati."

Il-le?i?lazzjoni dwar it-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali

15 L-Artikolu 7(5) tat-test ikkodifikat tal-Li?i dwar it-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali u l-atti legali dokumentati (Ley del Impuesto sobre Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados), approvata bid-Digriet Le?i?lattiv Irjali 3050/1980, tat-30 ta' Di?embru 1980 (BOE Nru 29, tat-3 ta' Frar 1981, p. 2442), kif emendata bil-Li?i 29/1991 dwar l-adegwatezza ta' ?erti kun?etti fiskali g?ad-direttivi u regolamenti tal-Komunitajiet Ewropej (Ley 29/1991 de adecuación de determinados conceptos impositivos a las Directivas y Reglamentos de las Comunidades Europeas), tas-16 ta' Di?embru 1991 (BOE Nru 301, tas-17 ta' Di?embru 1991, p. 40533), jipprovdi:

"Ma jaqg?ux ta?t il-kun?ett ta' 'trasferimenti patrimonjali bi ?las', irregolat b'dan it-titolu, it-tran?azzjonijiet pre?edentement elenkati meta huma jitwettqu minn impri?i jew ?addiema indipendenti fil-kuntest tal-attività kummer?jali jew professjonali tag?hom u, fi kwalunkwe ka?, meta jikkostitwixxu kunsinni ta' o??etti jew provvisti ta' servizzi su??etti g?all-[VAT]. Madankollu, jaqg?u ta?t dan il-kun?ett il-kunsinni jew il-kirjiet ta' proprjetajiet immobbli meta dawn tal-a??ar jibbenefikaw minn e?enzjoni mill-[VAT], kif ukoll il-kunsinni ta' dawn il-proprjetajiet immobbli li huma inklu?i fit-trasferiment patrimonjali kollu ta' impri?a, meta jidher li t-trasferiment ta' dan il-patrimonju huwa e?entat mill-[VAT]."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

16 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li, matul ix-xahar ta' ?unju 1991, il-Caixa, li kienet i??omm 3.26 % tal-kapital azzjonarju ta' Inmobiliaria Colonial SA (iktar 'il quddiem "Inmobiliaria Colonial"), idde?idiet li ??id is-sehem tag?ha f'din il-kumpannija u li, g?al dan il-g?an, fet?et negozjati g?all-fini li tikseb is-sehem li Banco Central SA kienet i??omm fl-imsemmija kumpannija, li l-attiv tag?ha kien essenzjalment ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli. Dawn in-negozjati wasslu, fix-xahar ta' Frar 1992, g?all-akkwist, mill-Caixa, tas-sehem li kienet i??omm Banco Central SA f'Inmobiliaria Colonial, li kien jammonta g?al 63.85 % tal-kapital azzjonarju ta' din tal-a??ar. Dan l-akkwist ippermetta lill-Caixa li tikseb sehem ta' iktar minn 65 % f'din il-kumpannija tal-a??ar. Wara l-imsemmi akkwist, il-Caixa g?amlet offerta pubblika g?ax-xiri ta' azzjonijiet g?all-kapital azzjonarju li kien fadal f'Inmobiliaria Colonial, u saret, min?abba dawn l-akkwisti, proprjetarja ta' 96.85 % tal-azzjonijiet ta' din il-kumpannija.

17 Matul ix-xahar ta' Marzu 1992, il-Caixa llikwidat hija stess it-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, bir-rata ta' 6 %, skont id-dispo?izzjonijiet tal-Artikolu 108 tal-Li?i dwar is-suq tat-titoli, peress li hija kienet kisbet sehem ta' iktar minn 50 % tal-kapital tal-kumpannija immobiljari inkwistjoni. Hija ddikjarat ba?i taxxabbli ta' 16 256 808 232 Pesetas Spanjoli (ESP) kif ukoll ammont ta' taxxa dovuta ta' ESP 975 408 494.

18 Madankollu, matul ix-xahar ta' Frar 1993, il-Caixa talbet lid-Delegación Territorial de Barcelona del Departamento de Economía y Finanzas de la Generalidad de Cataluña (Delegazzjoni territorjali ta' Barcelona tal-Ministeru tal-Ekonomija u tal-Finanzi tal-?eneralità ta' Cataluña) ir-rimbors ta' somom im?allsa indebitament g?all-ammont ta' ESP 975 408 454, kif ukoll l-interessi korrispondenti, peress li l-Artikolu 108 tal-Li?i dwar is-suq tat-titoli kien imur kontra d-dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni, b'mod partikolari dawk tas-Sitt Direttiva, u li, fi kwalunkwe ka?, dan l-artikolu ma kienx applikabbli g?all-akkwist ta' titoli mwettaq, billi dan tal-a??ar ma kienx ja?bi bejg? ta' immobbli.

19 Peress li ma kisbitx ir-risposta espressa fit-terminu legali mog?ti, il-Caixa ppre?entat ilment amministrattiv kontra ?-?a?da impli?ita tat-talba tag?ha g?al rimbors. It-Tribunal Económico-Administrativo Regional de Cataluña ?a?ad dan l-ilment b'de?i?joni tat-30 ta' Jannar 1998, li ?iet ikkonfermata mit-Tribunal Económico-Administrativo Central fl-14 ta' Mejju 1999.

20 Il-Caixa ppre?entat rikors kontenzju? quddiem l-Awla tal-kontenzju? amministrattiv tat-Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, li r-raba' sezzjoni tieg?u, fit-28 ta' Mejju 2004, ta sentenza li laqg?et dan ir-rikors biss min?abba li l-ba?i taxxabbli kellha ti?i ddeterminata mhux fuq il-ba?i tal-valur reali tal-immobbli kollha li jikkomponu l-attiv ta' Inmobiliaria Colonial, i?da fuq dik tal-parti tal-valur tal-proprjetajiet immobbli proporzjonali g?all-azzjonijiet li huma s-su??ett g?at-trasferiment imwettaq.

21 L-argumenti l-o?ra mqajma mill-Caixa fir-rikors tag?ha, min-na?a l-o?ra, ?ew mi??uda. Dawn l-argumenti kienu jirrigwardaw, minn na?a, l-inkompatibbiltà tal-Artikolu 108 tal-Li?i dwar is-suq tat-titoli mad-dispo?izzjonijiet tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d) tas-Sitt Direttiva, sa fejn l-Artikolu 108 jipprovdi g?all-issu??ettar obligatorju tal-kummer? fl-azzjonijiet g?at-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali filwaqt li je?entah mill-VAT, minkejja li din id-dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni ma tippermettix li ti?i esti?a l-e?enzjoni tal-VAT g?all-"ishma jew interessi ekwivalenti g?all-ishma li jag?tu lit-titolari tag?hom drittijiet de jure jew de facto ta' sid jew pussess fuq il-proprjetà immobbli jew parti minnha". Min-na?a l-o?ra, il-Caixa kienet invokat il-kontradizzjoni li te?isti, skont hija, bejn, minn na?a, l-imsemmi Artikolu 108 u, min-na?a l-o?ra, il-Kostituzzjoni Spanjola u d-dritt tal-Unjoni, sa fejn din id-dispo?izzjoni tad-dritt Spanjol tistabilixxi pre?unzjoni inkonfutabbli ta' frodi mifruxa, li t-tran?azzjonijiet kollha ta' trasferiment ta' azzjonijiet f'kumpanniji, li l-attiv tag?hom g?andu natura essenzjalment immobbli, jitwettqu b'g?an ta' eva?joni fiskali.

22 Il-Caixa appellat mis-sentenza tat-Tribunal Superior de Justicia de Cataluña quddiem il-qorti tar-rinviju, billi invokat aggravju wie?ed biss, ibba?at, b'mod partikolari, fuq il-ksur tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d), tal-Artikolu 5(3) u tal-Artikolu 27 tas-Sitt Direttiva.

23 Skont il-Caixa, kemm l-e?enzjoni tat-tran?azzjoni inkwistjoni mill-VAT kif ukoll l-issu??ettar ta' din tal-a??ar g?at-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, previst mil-Li?i dwar is-suq tat-titoli, imorru kontra s-Sitt Direttiva. La g?andu ji?i ssu??ettat g?at-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali t-trasferiment ta' azzjonijiet jew ta' ishma ta' kumpanniji li l-pussess tag?hom ji?gura l-g?oti tal-proprjetà jew l-u?ufrutt ta' proprjetà immobbli jew ta' parti minn proprjetà immobbli u lanqas ma g?andha ti?i e?entata din it-tran?azzjoni mill-VAT, *a fortiori* billi l-Istat Membru kkon?ernat kien eskluda l-applikazzjoni tas-Sitt Direttiva ming?ajr ma segwa l-pro?edura prevista fl-Artikolu 27 ta' din tal-a??ar biex jikseb l-awtorizzazzjoni ne?essarja tal-Kunsill bil-g?an li jimpedixxi l-eva?joni fiskali fil-kuntest tat-trasferiment ta' proprjetajiet immobbli permezz tal-interpo?izzjoni tal-kumpanniji.

24 Billi kellha dubji, b'mod partikolari, fir-rigward tal-kwistjoni jekk id-dispo?izzjonijiet tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d) u tal-Artikolu 5(3)(?) tas-Sitt Direttiva, ikkunsidrati flimkien, jippermettux lill-Istati Membri li je?entaw mill-VAT it-tran?azzjonijiet li jirrigwardaw il-kummer? fl-azzjonijiet ta' kumpanniji li l-kapital tag?hom huwa essenzjalment ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli u jekk din id-direttiva tippermettix li l-akkwist tal-ma??oranza tal-kapital ta' dawn il-kumpanniji jkun su??ett g?al taxxa indiretta, separata mill-VAT, b?at-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, il-qorti tar-rinviju dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel id-domandi preliminari segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

“1) [Is-Sitt] Direttiva [...] timponi, fl-Artikolu 13B(d)(5) tag?ha, l-issu??ettar g?all-VAT, ming?ajr e?enzjoni, tal-operazzjonijiet [tat-tran?azzjonijiet] li jikkon?ernaw il-bejg? ta' azzjonijiet imwettaq minn persuna taxxabbli, li jinvolvu l-akkwist tal-proprjetà ta' beni immobbli, fid-dawl tal-e??ezzjoni li din tipprevedi fir-rigward tas-sigurtajiet [tat-titoli] li l-pussess tag?hom ji?gura *de jure* jew *de facto* l-g?oti fi proprjetà jew fi u?ufrutt ta' beni immobbli jew ta' parti minn beni immobbli?

2) [Is-Sitt] Direttiva [...] tippermetti l-e?istenza ta' dispo?izzjonijiet, b?all-Artikolu 108 tal-Li?i [...] dwar is-suq tat-titoli, li tissu??etta l-akkwist tal-ma??oranza tal-kapital tal-kumpannija, li l-attiv tag?ha huwa essenzjalment mag?mul minn immobbli, g?al taxxa indiretta separata mill-VAT, imsej?a 'taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali', ming?ajr ma tittie?ed inkunsiderazzjoni l-eventwali status ta' impri?a tal-parte?ipanti fl-operazzjoni u, g?aldaqstant, ming?ajr ma ji?i esklu? il-ka? fejn, kieku kien hemm trasferiment dirett ta' immobbli u mhux ta' azzjonijiet, l-operazzjoni kienet tkun su??etta g?all-VAT?

3) Dispo?izzjoni nazzjonali b?all-Artikolu 108 tal-Li?i [...] dwar is-suq tat-titoli [...], li tintaxxa l-akkwist tal-ma??oranza tal-kapital ta' kumpanniji, li l-attiv tag?hom huwa essenzjalment mag?mul minn beni immobbli li jinsabu fi Spanja, ming?ajr ma tippermetti li ti?i prodotta l-prova li l-kumpannija li jittie?ed il-kontroll tag?ha te?er?ità attività ekonomika, hija kompatibbli mal-libertà ta' stabbiliment iggarantita mill-Artikolu [49 TFUE] u mal-moviment liberu tal-kapital previst fl-Artikolu [63 TFUE)?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq it-tieni domanda

25 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, li g?andha ti?i e?aminata fl-ewwel lok, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk is-Sitt Direttiva tipprekludix li le?i?lazzjoni ta' Stat Membru li tissu??etta l-akkwist tal-ma??oranza tal-kapital ta' kumpannija li l-attiv tag?ha huwa essenzjalment

ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli, għal taxxa indiretta separata mill-VAT, jiġifieri t-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, mingħajr ma jittieġed inkunsiderazzjoni l-fatt li, kieku t-tranżazzjonijiet ikkonfermati kellhom b'ala għan l-akkwist dirett ta' dawn il-proprjetajiet immobbli, u mhux dak ta' azzjonijiet li jirrigwardaw tali proprjetajiet, tali tranżazzjonijiet kienu jkunu suġġetti għall-VAT.

26 Preliminarjament, għandu jiġi rrilevat li, ġeneralment, is-Sitt Direttiva teġenta mill-VAT it-tranżazzjonijiet dwar proprjetajiet immobbli. F'dan ir-rigward, l-Artikolu 13B(g) u (h) ta' din id-direttiva jeġenta b'mod partikolari t-tranżazzjonijiet dwar proprjetajiet immobbli li jelenka, bl-eżġezzjoni ta' dawk imsemmija fl-Artikolu 4(3)(a) u (b) tal-imsemmija direttiva, jiġifieri, b'mod partikolari, il-provvisti ta' proprjetajiet immobbli oġġa jew dawk ta' art għall-bini. Barra minn hekk, dawn id-dispożizzjonijiet tal-aġġar huma bla s'sara għall-possibbiltà mogħtija lill-Istati Membri skont l-Artikolu 28(3)(b) tas-Sitt Direttiva, moqri flimkien mal-punt 16 tal-Anness F, ta' din tal-aġġar, li jkomplu jeġentaw ukoll il-provvisti tal-proprjetajiet immobbli u tal-artijiet imsemmija fl-Artikolu 4(3) ta' din tal-aġġar.

27 Għaldaqstant, f'dak li jikkonferma d-differenza fit-trattament li ssemmi l-qorti tar-rinviju f'dak li jikkonferma, minn naġa, l-akkwisti diretti ta' proprjetajiet immobbli suġġetti għall-VAT u, min-naġa l-oġra, l-akkwisti indiretti ta' tali proprjetajiet suġġetti għat-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, hemm lok li jiġi kkonstatat li, fi kwalunkwe każ, l-issuġġettar għall-VAT tal-akkwisti diretti ta' proprjetajiet immobbli jiddependi b'mod partikolari fuq it-tip ta' proprjetà immobbli akkwistat.

28 Sussegwentement, f'dak li jirrigwarda t-trattament fiskali allegatament diskriminatorju tal-provvisti ta' proprjetajiet immobbli possibbilment suġġetti għall-VAT, hemm lok li jittakkar li s-Sitt Direttiva ma tostakolax iġ-ġamma jew l-introduzzjoni minn Stat Membru tat-taxxi, dazji u imposti kollha, li ma għandhomx in-natura ta' taxxi fuq id-d'ul mill-bejgħ, kif jirriġulta mill-Artikolu 33(1) ta' din tal-aġġar. Għaldaqstant, billi d-dritt tal-Unjoni jaġġetta l-eżistenza ta' sistemi ta' tassazzjoni li jikkompetu mal-VAT, tali taxxi jistgħu wkoll jinābru meta l-ġbir tagħom jista' jwassal għal kumulu mal-VAT għall-istess tranżazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-8 ta' Lulju 1986, Kerrutt, 73/85, ābra p. 2219, punt 22, u tal-11 ta' Ottubru 2007, KÖGÁZ et, C-283/06 u C-312/06, ābra p. l-8463, punt 33).

29 Fir-rigward tal-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kawāa prināipali, għandu jittakkar li l-Qorti tal-ġustizzja diġà ddeġidiet fuq il-kompatibbiltà ta' din tal-aġġar mal-Artikolu 33(1) tas-Sitt Direttiva fil-kuntest tal-kawāa li tat lok għad-digriet tas-27 ta' Novembru 2008, Renta (C-151/08). Il-Qorti tal-ġustizzja, filwaqt li fakkret il-karatteristiġi essenzjali tal-VAT stabbiliti permezz tal-ġurisprudenza tagħha (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, Banca popolare di Cremona, C-475/03, ābra p. l-9373, punt 28 u l-ġurisprudenza āġġitata), ikkunsidrat fl-imsemmi digriet li taxxa li tippreġenta karatteristiġi b'āal dawk tat-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali hija differenti mill-VAT b'mod li ma tistax tiġi kklassifikata b'ala taxxa li għandha n-natura ta' taxxa fuq id-d'ul mill-bejgħ, fis-sens tal-Artikolu 33(1) tas-Sitt Direttiva.

30 Xejn fil-proġess ippreġentat lill-Qorti tal-ġustizzja ma jippermetti li jiġi kkonstatat li din id-domanda għandha tiġi analizzata b'mod differenti fil-kuntest ta' dan ir-rinviju għal deġiżjoni preliminari. Għaldaqstant, fid-dawl tar-raġunament adottat fid-digriet Renta, iġġitat iktar 'il fuq, għandu jiġi kkonstatat li s-Sitt Direttiva ma tipprekludix il-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawāa prināipali.

31 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preġedenti, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li s-Sitt Direttiva għandha tiġi interpretata fis-sens li ma tipprekludix dispożizzjoni nazzjonali, b'āall-Artikolu 108 tal-Liġi dwar is-suq tat-titoli, li tissuġġetta l-akkwist tal-maġġoranza tal-kapital ta' kumpannija, li l-attiv tagħha huwa essenzjalment ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli, għal taxxa indiretta separata mill-VAT, b'āal dik inkwistjoni fil-kawāa prināipali.

Fuq l-ewwel domanda

32 Permezz tal-ewwel domanda tagħha, li għandha tiżi eżaminata fit-tieni lok, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk, abbażi tas-Sitt Direttiva, u b'mod partikolari tat-tieni inqas tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d) ta' din tal-ażżar, it-tranżazzjonijiet ta' kummerċ fl-ażżjonijiet, imwettqa minn persuna taxxabbli u li jinvolvu l-akkwist tal-proprjetà ta' proprjetajiet immobbli, għandhomx obligatorjament jiżu sużżetti għall-VAT.

33 Il-Kummissjoni tqis fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha li l-kawża prinċipali tirrigwarda l-issużżettar għat-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali, u mhux għall-VAT, ta' tranżazzjonijiet imwettqa mill-Caixa, u li r-risposta għal din id-domanda ma tippermetti b'ebda mod li jiżi ddeterminat jekk l-imsemmija tranżazzjonijiet jistgħu jew le jiżu sużżetti għal taxxi oħra minbarra l-VAT.

34 F'dan ir-rigward, mit-talba għal deżiżjoni preliminari jirriżulta li l-qorti tar-rinviju tistaqsi l-Qorti tal-Ġustizzja fuq din il-kwistjoni biex tiddetermina jekk għandhomx jiżu sużżetti għat-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali t-tranżazzjonijiet ta' kummerċ fl-ażżjonijiet imwettqa mill-Caixa, sa fejn il-leżiżlazzjoni Spanjola tipprovdli li t-tranżazzjonijiet sużżetti għall-VAT ma humiex sużżetti għat-taxxa fuq it-trasferimenti patrimonjali.

35 F'dan ir-rigward, għandu jifakkar li t-trattament fiskali li s-Sitt Direttiva tirriżerva għat-tranżazzjonijiet ta' kummerċ fl-ażżjonijiet li jinvolvu l-akkwist tal-proprjetà ta' proprjetajiet immobbli jista' jvarja, b'mod partikolari, skont l-użu eventwali, mill-Istat Membru kkonfermat, tal-possibiltajiet li għandu skont l-Artikolu 5(3) tas-Sitt Direttiva, moqri flimkien mat-tieni inqas tal-punt 5 tal-Artikolu 13B(d) ta' din tal-ażżar, kif ukoll skont l-Artikolu 13C(b) ta' din id-direttiva.

36 Issa, hemm lok li jiżi kkonstatat li d-deżiżjoni tar-rinviju ma tipprovdix indikazzjonijiet preżiżi fuq il-kwistjoni jekk il-leżiżlatur Spanjol użax l-imsemmija possibiltajiet. F'dawn iż-żirkustanzi, il-Qorti tal-Ġustizzja ma hijiex f'pożiżżjoni li tistabbilixxi, b'mod utli, rabta bejn id-dispożiżżjonijiet tad-dritt nazzjonali applikabbli għall-kawża prinċipali u dawk tas-Sitt Direttiva li qiegħda tintalab l-interpretazzjoni tagħhom.

37 Fi kwalunkwe każ, kif jirriżulta mir-risposta mogħtija għat-tieni domanda, din id-direttiva ma tipprekludix li tranżazzjonijiet ta' kummerċ fl-ażżjonijiet, b'al dawk inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ikunu sużżetti għal taxxa indiretta separata mill-VAT, b'al dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali. Għaldaqstant, f'dak li jikkonferma l-żbir ta' din it-taxxa, huwa irrilevanti jekk tali tranżazzjonijiet għandhomx jiżu sużżetti għall-VAT jew le, abbażi tal-imsemmija direttiva.

38 Għaldaqstant, fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preżedenti, ma hemmx lok li tingħata risposta għall-ewwel domanda.

Fuq it-tielet domanda

39 Il-Gvern Spanjol jikkontesta l-ammissibbiltà tat-tielet domanda. Skont dan il-gvern, l-elementi kollha li jikkarakterizzaw is-sitwazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali jinsabu f'ewwa Stat Membru wiegħed biss u jirrigwardaw, għaldaqstant, sitwazzjoni purament interna li ma taqax taħt l-ordinament ġuridiku tal-Unjoni. F'dawn iż-żirkustanzi, il-Qorti tal-Ġustizzja ma għandhiex ġurisdizzjoni biex tirrispondi għal din id-domanda.

40 Għandu jiżi rrilevat li, għalkemm, fid-dawl tat-tqassim tal-kompetenzi fil-kuntest ta' proċeduri għal deżiżjoni preliminari, hija biss il-qorti nazzjonali li għandha tiddefinixxi s-sużżett tad-domandi li trid tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja, hija din tal-ażżar li għandha teżamina l-kundizzjonijiet li fihom

hija tkun ?iet adita mill-qorti nazzjonali sabiex tivverifika l-?urisdizzjoni tag?ha stess (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-9 ta' Novembru 2010, Volker und Markus Schecke u Eifert, C?92/09 u C?93/09, ?abra p. l?11063, punt 39, u tal-21 ta' ?unju 2012, Susisalo *et*, C?84/11, punt 16).

41 F'dan ir-rigward, hemm lok li jtfakkar li l-Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex ?urisdizzjoni biex tirrispondi g?al domanda preliminari meta jkun manifest li d-dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni su??etta g?all-interpretazzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja ma tkunx tista' ti?i applikata (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-1 ta' Ottubru 2009, Woningstichting Sint Servatius, C?567/07, ?abra p. l?9021, punt 43 u l-?urisprudenza ??itata).

42 Fir-rigward tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni li qieg?da tintalab l-interpretazzjoni tag?hom permezz tat-tielet domanda, hemm lok li ji?i rrilevat li d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE fil-qasam tal-libertà tal-istabbiliment u tal-moviment liberu tal-kapital ma japplikawx g?al sitwazzjoni fejn l-elementi kollha huma limitati ?ewwa Stat Membru wie?ed (ara, f'dan is-sens, fir-rigward tal-libertà tal-istabbiliment, is-sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, Il?Kummissjoni vs Ir-Repubblika Fran?i?a, C?389/05, ?abra p. l?5337, punt 49 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll, fir-rigward tal-moviment liberu tal-kapital, is-sentenza tal-5 ta' Marzu 2002, Reisch *et*, C?515/99, C?519/99 sa C?524/99 u C?526/99 sa C?540/99, ?abra p. l?2157, punt 24 u l-?urisprudenza ??itata).

43 Madankollu g?andu jtfakkar li, f'?erti ?irkustanzi pre?i?i sew, in-natura purament interna tas-sitwazzjoni kkon?ernata ma tostakolax lill-Qorti tal-?ustizzja milli tirrispondi g?al domanda mag?mula skont l-Artikolu 267 TFUE.

44 Dan jista' jkun il-ka?, b'mod partikolari, fl-ipote?i fejn id-dritt nazzjonali je?i?i li l-qorti tar-rinviju ti?gura li ?ittadin ta' Stat Membru li ta?tu taqa' din il-qorti, jibbenefika mill-istess drittijiet b?al dawk li jgawdi ?ittadin ta' Stat Membru ie?or abba?i tad-dritt tal-Unjoni fl-istess sitwazzjoni (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tal-5 ta' Di?embru 2000, Guimont, C?448/98, ?abra p. l?10663, punt 23; tat-30 ta' Marzu 2006, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, C?451/03, ?abra p. l?2941, punt 29, kif ukoll tal-5 ta' Di?embru 2006, Cipolla *et*, C?94/04 u C?202/04, ?abra p. l?11421, punt 30), jew jekk it-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda dispo?izzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li g?alhom jirreferi d-dritt nazzjonali ta' Stat Membru sabiex jiddetermina liema huma r-regoli applikabbli g?al sitwazzjoni purament interna ta' dan l-Istat (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-18 ta' Ottubru 1990, Dzodzi, C?297/88 u C?197/89, ?abra p. l?3763, punt 36; tas-16 ta' Marzu 2006, Poseidon Chartering, C?3/04, ?abra p. l?2505, punt 15; kif ukoll tas-7 ta' Novembru 2013, Romeo, C?313/12, punt 21).

45 F'dan il-ka?, g?andu ji?i kkonstatat, kif jag?mel il-Gvern Spanjol, li l-elementi kollha tal-kaw?a prin?ipali huma limitati ?ewwa Stat Membru wie?ed biss, peress li din il-kaw?a tirrigwarda l-akkwist ta' sehem sinjifikattiv f'kumpannija immobbiljari, stabbilita fi Spanja, minn kumpannija o?ra stabbilita wkoll f'dan l-Istat Membru, u din tal-a??ar hija ntaxxata min?abba li mill-inqas 50 % tal-attiv tal-kumpannija immobbiljari li hija akkwistat huwa kkostitwit minn proprjetajiet immobbli li jinsabu fit-territorju Spanjol.

46 Issa, mit-talba g?al de?i?joni preliminari ma jirri?ultax li l-qorti tar-rinviju g?andha tag?ti lill-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, abba?i tad-dritt nazzjonali, trattament li ji?i ddeterminat abba?i ta' dak mog?ti, abba?i tad-dritt tal-Unjoni, lil operatur ekonomiku ta' Stat Membru ie?or li jinsab fl-istess sitwazzjoni. Lanqas ma jidher li hija g?andha tibba?a ru?ha fuq interpretazzjoni tar-regoli tad-dritt tal-Unjoni biex tiddetermina l-kontenut tad-dritt nazzjonali applikabbli f'dan il-ka?.

47 Fl-a??ar nett, billi d-de?i?joni tar-rinviju ma tipprovdix b'mod suffi?jenti elementi konkreti fir-rigward tar-rabta li te?isti bejn id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat FUE ??itati fil-kuntest tat-tielet domanda u l-le?i?lazzjoni nazzjonali applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali, isegwi li, f'?irkustanzi b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali, fejn l-elementi kollha huma limitati ?ewwa l-Istat Membru kkon?ernat, il-

Qorti tal-?ustizzja ma g?andhiex ?urisdizzjoni biex tirrispondi g?at-tielet domanda mag?mula mit-Tribunal Supremo.

48 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, g?andu ji?i kkunsidrat li t-tielet domanda hija inammissibbli.

Fuq l-ispejje?

49 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-G?axar Awla) taqta' u tidde?iedi:

Is-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 91/680/KEE, tas-16 ta' Di?embru 1991, g?andha ti?i interpretata fis-sens li ma tipprekludix dispo?izzjoni nazzjonali, b?all-Artikolu 108 tal-Li?i 24/1988 dwar is-suq tat-titoli (Ley 24/1988 del Mercado de Valores), tat-28 ta' Lulju 1988, kif emendata bil-Li?i 18/91 dwar it-taxxa fuq id-d?ul ta' persuni fi?i?i (Ley 18/1991 del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas), tas-6 ta' ?unju 1991, li tissu?etta l-akkwist tal-ma??oranza tal-kapital ta' kumpannija, li l-attiv tag?ha huwa essenzjalment ikkostitwit minn proprjetajiet immobbli, g?al taxxa indiretta separata mit-taxxa fuq il-valur mi?jud, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ispanjol.